

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 373/09-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. apríla 2010 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti V. J., T., zastúpeného advokátom JUDr. R. S., D., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 79/1995, za účasti Okresného súdu Dolný Kubín, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo V. J. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 79/1995 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Dolný Kubín prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 79/1995 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. V. J. priznáva finančné zadosťučinenie 8 000 € (slovom osemtisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Dolný Kubín povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Dolný Kubín je povinný V. J. uhradiť trovy konania v sume 245,70 € (slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. R. S., D., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2009 doručená sťažnosť V. J., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. R. S., D., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 79/1995.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že 26. júla 1995 bola Okresnému súdu Námestovo podaná proti sťažovateľovi ako odporcovi žaloba o vyrovnanie dedičských podielov. Dňa 1. augusta 1995 bola predmetná vec postúpená miestne príslušnému okresnému súdu. Vec bola okresným súdom zaevidovaná pod sp. zn. 8 C 79/1995.

K postupu okresného súdu v označenom konaní sťažovateľ uviedol, že „... v danej veci bolo vytýčené pojednávanie až o 6 rokov, bez akýchkoľvek úkonov, na deň 19. 6. 2001... Ďalšie pojednávanie bolo vytýčené na deň 8. 9. 2003, ktoré však bolo zrušené z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu... Od roku 2001 teda bolo vytýčené

pojednávane až na deň 15. 3. 2007... Po ďalších dvoch rokoch nečinnosti Okresného súdu sa vo veci pojednávalo dňa 22. 6. 2009.“.

Podľa tvrdenia sťažovateľa nie je namietané konanie ani v súčasnosti právoplatne skončené. V tejto súvislosti sťažovateľ namieta, že *„ku dňu 26. 07. 2009 tak celé súdne konanie trvá štrnásť rokov, čo spôsobuje vznik právnej neistoty na strane sťažovateľa, čím dochádza k závažnému porušeniu jeho práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že nekonaním, resp. nečinnosťou Okresného súdu v danej veci došlo k zbytočným prieťahom v súdnom konaní a k znižovaniu garancie právnej istoty v právnom štáte SR.“.*

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa V. J. na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov upravenej v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručenej v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd bolo porušené postupom Okresného súdu Dolný Kubín, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/79/1995.

2. Okresnému súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/79/1995 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi V. J. priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 70 000,- € (slovom: sedemdesiatisíc eur), ktoré je Okresný súd Dolný Kubín povinný vyplatiť sťažovateľovi do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažovateľovi V. J. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 245,70 €, ktoré je Okresný súd Dolný Kubín povinný vyplatiť na účet JUDr. R. S. č... do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 373/09-11 z 21. októbra 2009 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom,

aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčku okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľa a predsedníčka okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti sp. zn. Spr. 876/09 z 9. novembra 2009, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 16. novembra 2009, okrem iného uviedla:

„... právna vec vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 8 C/79/1995 napadla na tunajší súd – v tom čase existujúcu pobočku Námestovo 26. 07. 1995, kde, vzhľadom na nedostatočné personálne obsadenie, objektívne nebolo možné plynulé vybavovanie agendy. Po vzniku samostatného Okresného súdu Námestovo od 01. 01. 1997 boli jednotlivé veci patriace do obvodu Okresného súdu Dolný Kubín vrátené, čím došlo k zvýšeniu počtu vecí v jednotlivých senátoch, pričom Opatrením č. 2 zo dňa 07. 03. 1997 vec bola pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. S. Z dôvodu navýšenia počtu sudcov o jedného došlo k prerozdeleniu agendy pre nerovnomerné zaťaženie jednotlivých sudcov a dňa 02. 09. 1997 (Opatrením č. 8 zo dňa 02. 09. 1997) sa vo veci stal zákonným sudcom novovymenovaný sudca JUDr. Z.

Dňa 05. 06. 2001 zákonný sudca JUDr. Z. vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 19. 06. 2001. Pojednávanie bolo odročené na neurčito na výslovnú žiadosť navrhovateľov a ich právneho zástupcu s tým, že im bola poskytnutá lehota na opravu žalobného návrhu, ako aj predloženia dokladov LV, identifikácie parciel k predmetným nehnuteľnostiam a to do 31. 10. 2001. V súvislosti s preložením sudcu JUDr. Z. na Okresný súd Poprad, sa od 01. 07. 2001 (Opatrenie č. 13 zo dňa 29. 06. 2001) vo veci stal zákonným sudcom JUDr. S. Vo veci bol dňa 14. 05. 2003 vytýčený termín pojednávania na deň 08. 09.

2003. Pojednávane bolo odročené na neurčito z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu. Vzhľadom k tomu, že ku dňu 01. 11. 2003 zákonný sudca JUDr. S. ukončil výkon funkcie sudcu z dôvodu invalidného dôchodku, sa dňom 18. 12. 2003 (Opatrenie č. 33 zo dňa 17. 12. 2003) vo veci stal zastupujúcim sudcom JUDr. P. Následne došlo k prerozdeleniu spisov po JUDr. S. a dňom 02. 07. 2004 (Opatrenie č. 16. zo dňa 01. 07. 2004) sa vo veci stala zákonnou sudkyňou Mgr. M. Dňa 15. 01. 2007 bol vo veci vytýčený termín pojednávania na deň 15. 03. 2007. Zároveň vo veci boli vyžiadané listinné dôkazy od Správy katastra T. Pojednávane bolo odročené na neurčito za účelom vyžiadania potrebných podkladov, resp. potrebných vyjadrení zo Správy katastra T. ohľadne ustálenia predmetu sporu, pričom navrhovateľom prostredníctvom ich právnych zástupcov sa uložila povinnosť, aby súdu v lehote 1 mesiaca doručili písomné návrhy na vyžiadanie príslušných dokladov, resp. vyjadrení od Správy katastra T. Dňa 19. 04. 2007 bolo súdu doručené vyjadrenie právnej zástupkyne navrhovateľov v 1) a v 2) rade. Zároveň právna zástupkyňa navrhovateľov v 1) a v 2) rade oznámila súdu, že jednostranne odstupuje od plnej moci. Dňa 14. 05. 2007 bol na pokyn zákonnej sudkyne telefonicky vyzvaný zástupca navrhovateľov v 4) až v 6) rade na zaslanie písomných návrhov, na zaslanie ktorých bol vyzvaný na pojednávaní dňa 15. 03. 2007. Dňa 06. 06. 2007 bola predmetná správa urgovaná. Dňa 02. 07. 2007 bola doručená žiadaná správa od právneho zástupcu. Dňa 16. 09. 2008 bola vyzvaná Správa katastra T. o zaslanie potrebných dokladov. Dňa 10. 10. 2008 bola súdu doručená správa od Správy katastra T., ktorá bola zaslaná navrhovateľom a právnenému zástupcu navrhovateľov v 3) až 5) rade na vyjadrenie v lehote 10 dní. Písomné vyjadrenia boli súdu doručené 10. 11. 2008 a 14. 11. 2008. Z vrátenej zásielky dňa 20. 11. 2008 bolo zistené, že navrhovateľ v 2) rade V. J. dňa 26. 04. 2008 zomrel. Dňa 26. 11. 2008 bol daný pokyn na zisťovanie okruhu dedičov po zomrelom navrhovateľovi v 2) rade. Dňa 12. 01. 2009 z Okresného súdu Námestovo boli doručené kópie oznámenia o úmrtí navrhovateľa v 2) rade a predmetného osvedčenia o dedičstve. Dňa 30. 03. 2009 bola požiadaná Správa katastra T. o vydanie príslušných listinných dokladov. Žiadané doklady Správou katastra T. boli súdu zaslané dňa 18. 05. 2009. Dňa 29. 05. 2009 bol vo veci stanovený termín pojednávania na deň 22. 06. 2009. Pojednávane dňa 22. 06. 2009 bolo po prejednaní veci odročené na neurčito za účelom poskytnutia lehoty navrhovateľom do 31. 07. 2009 na sformulovanie a doručenie písomného návrhu na zmenu žaloby. Dňa 03.

08. 2009 boli navrhovatelia urgovaní, aby obratom doručili písomný návrh na zmenu žaloby. Na túto urgenciu reagovali len dedičia po zomrelom navrhovateľovi v 2) rade, teda súčasní navrhovatelia v 2) a 3) rade. Dňa 07. 09. 2009 bol vo veci stanovený termín pojednávania na deň 05. 10. 2009. Dňa 16. 09. 2009 bol navrhovateľmi v 4) až 6) rade prostredníctvom ich právneho zástupcu doručený písomný návrh na zmenu žaloby. Tento návrh bol na základe pokynu sudkyne zo dňa 17. 09. 2009 doručovaný navrhovateľom v 1) až 3) rade spolu s výzvou na vyjadrenie, či títo navrhovatelia s uvedeným návrhom na zmenu žaloby súhlasia. Uvedený návrh bol taktiež doručený na vedomie právneho zástupcovi odporcu, ktorý prevzal zastupovanie odporcu na základe splnomocnenia zo dňa 24. 06. 2009. Dňa 24. 09. 2009 boli tunajšiemu súdu Správou katastra T. doručené listinné doklady na základe žiadosti právneho zástupcu navrhovateľov v 4) až 6) rade. Pojednávanie dňa 05. 10. 2009 bolo odročené bez prejednania veci na deň 04. 11. 2009 s ohľadom na žiadosť právneho zástupcu navrhovateľov v 4) až 6) rade o odročenie pojednávania na iný termín z dôvodu kolízie jeho pojednávani, v ktorých obdržal predvolania na pojednávania skôr. Na pojednávaní dňa 04. 11. 2009 nebola s ohľadom na nesúhlas navrhovateľky v 1) rade pripustená navrhovaná zmena žaloby a po prejednaní veci bol vo veci vyhlásený rozsudok, ktorým bola žaloba zamietnutá a odporcovi bolo voči navrhovateľom priznané právo na náhradu trov konania.

S poukazom na uvedený prehľad procesných úkonov vo veci možno iba konštatovať, že v doterajšom priebehu konania, v jednotlivých obdobiach vznikli prieťahy. Ich príčinou však boli v rozhodujúcej miere objektívne okolnosti spočívajúce v päťnásobnej zmene jej zákonného sudcu a tiež nedostatočná spolupráca žalobcov a ich pôvodnej právnej zástupkyne so súdom ohľadne ustálenia predmetu sporu.“

Ústavný súd zistil, že prehľad procesných úkonov tak, ako sú uvádzané vo vyjadrení k sťažnosti predsedníčkou okresného súdu, zodpovedá obsahu, ktorý ústavný súd zistil z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 79/1995, a preto na neho prihliadal ako na relevantné východisko pri rozhodovaní o sťažnosti.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 20/02, IV. ÚS 41/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd vychádzajúc zo skutočnosti, že predmetom namietaného konania pred okresným súdom je rozhodovanie o žalobe o vyrovnanie dedičských podielov, konštatoval, že po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva, a preto namietané konanie nemožno považovať za právne zložité. Vo vzťahu k faktickej zložitosti veci ústavný súd na základe skutočností zistených zo spisu pripustil, že predmetná vec vykazuje znaky faktickej

zložitosti, ale zároveň zdôraznil, že faktická zložitosť veci nemôže v žiadnom prípade ospravedlniť skutočnosť, že okresný súd vo veci meritórne rozhodol až po uplynutí viac ako 14 rokov po podaní žaloby.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri preskúmaní predloženého spisu nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by sťažovateľ prispel k zbytočným priet'ahom v konaní.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Ústavný súd zároveň pri posudzovaní veci prihliadal aj na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z predloženého spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 8 C 79/1995 ústavný súd zistil, že proti sťažovateľovi (žalovanému) podali žalobcovia v 1. – 6. rade žalobu o vyrovnanie dedičských podielov okresnému súdu (na vtedy existujúcu pobočku v Námestove), pričom po vzniku samostatného Okresného súdu Námestovo bola predmetná vec od 1. januára 1997 vrátená okresnému súdu. Prvý procesný úkon vo veci okresný súd vykonal 5. júna 2001, keď nariadil termín pojednávania na 19. jún 2001. Na tomto základe

ústavný súd konštatoval, že okresný súd bol vo veci bez relevantného dôvodu nečinný od podania žaloby (26. júl 1995) až do 5. júna 2001 (viac ako 6 rokov).

Následne okresný súd počnúc uplynutím lehoty na predloženie nevyhnutných podkladov a zmenu žalobného návrhu (október 2001) až do 8. septembra 2003, keď bolo nariadené ďalšie pojednávanie vo veci, opätovne nekonal (takmer 2 roky). Po odchode zákonného sudcu do invalidného dôchodku (v decembri 2003) okresný súd vo veci opätovne nekonal až do 15. januára 2007, keď zákonná sudkyňa nariadila pojednávanie na 15. marec 2007 (viac ako tri roky).

Ďalšiu činnosť okresného súdu až po vyhlásenie rozsudku na pojednávaní 4. novembra 2009 vyhodnotil ústavný súd ako plynulú a efektívnu, teda smerujúcu k právoplatnému rozhodnutiu vo veci a odstráneniu stavu právnej neistoty. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 8 C 79/1995 zo 4. novembra 2009; proti tomuto rozsudku sa navrhovatelia odvolali.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd bol v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 79/1995 viac ako 11 rokov bez ospravedliteľného dôvodu nečinný, čím spôsobil zbytočné prietahy v konaní. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že okresný súd svojím postupom porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu nebolo ešte namietané konanie právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 79/1995 v ďalšom období postupoval bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 70 000 €.

Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia tohto práva, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia. Pri určení finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESĽP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku namietaného konania pred okresným súdom a obdobie, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom (viac ako 11 rokov), ako aj ďalšie okolnosti prípadu ústavný súd považoval priznanie sumy 8 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. R. S. (bod 4 výroku tohto nálezu); sťažovateľ žiadal úhradu

trov konania v sume 245,70 €. Vzhľadom na to, že trovy konania požadované sťažovateľom neprekračovali sumu podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ústavný súd ich priznal v sume ním požadovanej.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010